

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14 czerwca 2023 r.

ZP-KNPS.431.1.5.2023.AŁ

Pani
Beata Sikorska-Krzyżosiak
Dyrektor
„Domu pod Brzozami”
w Miękinii

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 16 stycznia 2023 r. na podstawie art. 22 ust. 10 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j. t. Dz. U. z 2023, poz. 901), zwanej dalej „ustawą”, kontrolerzy w składzie: Anna Łata – inspektor wojewódzki (przewodnicząca kontroli), Alicja Ostrowska – inspektor wojewódzki (kontroler) z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadzili kontrolę doraźną w Placówce „Dom pod Brzozami” w Miękinii przy ul. Zachodniej 1, zwaną dalej „Placówką” lub „Jednostką”.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie Zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 6 z dnia 11 stycznia 2023 r. Działalność Jednostki została oceniona w zakresie przestrzegania standardu usług bytowych i opiekuńczych wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców oraz przestrzegania prawa do wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa a także zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Działalność Jednostki w okresie objętym kontrolą oceniono **negatywnie**.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole, którego Dyrektor Jednostki nie podpisała oraz wniosła 10 zastrzeżeń. Spośród złożonych zastrzeżeń nie uwzględniono żadnego, uzasadnienie odrzuconych zastrzeżeń przekazano w piśmie nr ZP-KNPS.431.1.5.2023.AŁ z dnia 21 marca 2023 r.

Decyzją Wojewody Dolnośląskiego Nr PS.KNPS.9423.20.2013 z dnia 22 listopada 2013 r. Pani Beata Sikorska-Krzyżosiak uzyskała zezwolenie na prowadzenie placówki pod nazwą „Dom pod Brzozami” w Miękinii przy ul. Zachodniej 1. Jednostkę wpisano pod nr 6/2013 do wojewódzkiego rejestru działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, dla której przeznaczono 3 miejsca. W dniu kontroli w Placówce przebywała 1 osoba.

Przeprowadzone działania kontrolne wykazały, że „Dom pod Brzozami” w zakresie potrzeb bytowych spełniał wymagania określone w art. 68 ust. 4 i ust. 5 ustawy. Placówka mieści się w budynku jednorodinnym i zajmuje parter. Na potrzeby mieszkańców przeznaczono 2 pokoje mieszkalne (jednoosobowy i dwuosobowy). Pokój jednoosobowy miał powierzchnię nie mniejszą niż 9 m², a pokój dwuosobowy miał powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na mieszkańca. W pokoju jednoosobowym wstawiono dodatkowe łóżko, niezgodnie z metrażem pokoju i wydanym zezwoleniem. Zaleca się przywrócenie standardu pokoju, z jednym łóżkiem. Ponadto na parterze obiektu znajdowała się kuchnia, pomieszczenie do prania i suszenia oraz pokój dzienny/jadalnia. Przy pokojach znajdowała się łazienka wyposażona w umywalkę, natrysk i toaletę. Łazienka dostosowana była do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zgodnie z przepisami dotyczącymi warunków sanitarnych Placówka spełniała wymogi w tym zakresie tj. jedna łazienka przypadała dla nie więcej niż pięciu osób oraz jedna toaleta dla nie więcej niż czterech osób.

Organizacja wyżywienia w Placówce spełniała standard określony w art. 68 ust. 6 pkt 1-4 ustawy. Placówka zapewniała śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek, kolację oraz posiłki dietetyczne. Zachowana była przerwa 4 godzinna między posiłkami, natomiast kolacja podawana była nie wcześniej niż o godz. 18⁰⁰. Pensjonariuszce zapewniono dostęp do posiłków i napoi przez całą dobę oraz możliwość spożywania posiłków w pokoju, jak również karmienia.

Ustalenia kontroli doraźnej wykazały, że mieszkanka Jednostki nie miała zapewnionej stałej opieki. W Jednostce brak jest personelu innego niż Właścicielka, pełniąca wszystkie możliwe funkcje w Domu, tj. Dyrektora, kucharki, sprzątaczkę, opiekunki, terapeutki, opiekuna nocnego itp. W dniu kontroli nie zastano Dyrektora w Jednostce, jak się okazało mieszkanka pozostawiona była sama w Domu bez opieki (co potwierdziło nadesłane w piśmie zarzuty). Zgodnie z obowiązującymi przepisami od 1 czerwca 2023 r. Dyrektor powinien zapewniać zatrudnienie w Placówce w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy. Przy czym czas pracy osoby fizycznej prowadzącej placówkę, spełniającej warunki określone w ustawie, zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy.

Dyrektor udzielał mieszkańcom pomocy w czynnościach dnia codziennego, co jest zgodne z art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz ust. 3 pkt 1 ustawy.

W zakresie zaopatrzenia w środki higieny osobistej ustalono, że Placówka zapewnia papier toaletowy oraz mydło, szampon, żel pod prysznic, kremy medyczne, maści na odleżyny, pasty do zębów. Kosmetyki osobiste mieszkańcy zakupują sobie sami (lub ich krewni) co jest zgodne z art. 68 ust. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej. Placówka udziela pomocy w zakupie odzieży, gwarantując standard określony w art. 68 ust. 3 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej (odbywało się to jednak jedynie w sytuacjach wyjątkowych). Stan higieniczny oraz czystość ubioru i pościeli pensjonariuszki nie budziły zastrzeżeń.

Jednostka zapewniała podopiecznym pielęgnację w chorobie oraz pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, co spełnia wymóg art. 68 ust. 3 pkt 4 ustawy, mimo że mieszkanka na dzień kontroli nie była zadeklarowana do Dolnośląskiego Centrum Medycznego „Dolmed” w Miękinii, inni mieszkańcy przebywający w Placówce w okresie objętym kontrolą korzystali z takiego wsparcia. Lekarz pierwszego kontaktu przyjmował pensjonariuszy w ramach wizyt domowych na terenie Placówki wg potrzeb. W nagłych przypadkach wzywano pogotowie ratunkowe. Ponadto Placówka udzielała mieszkańcom pomocy w dotarciu do specjalistów oraz na badania diagnostyczne. Usługi pielęgniarstwa, w ramach wizyt domowych, zapewniała pielęgniarka zatrudniona przez ww. Przychodnię.

W zakresie zapewnienia odzieży i utrzymania czystości Placówka oferowała częściowo standard określony w art. 68 ust. 6 pkt 5 ww. ustawy - Placówka nie świadczy usługi prania mieszkańcom. Pensjonariuszom, którzy chcą z takiej możliwości skorzystać zaleca się zorganizowanie takiej możliwości przez Placówkę.

Ustalono, że Dyrektor „Domu pod Brzozami” organizuje czas wolny mieszkance. Obchodzone są święta wynikające z kalendarza liturgicznego, imieniny oraz mieszkanka korzysta ze spacerów, muzykoterapii, zajęć plastycznych, terapii manualnej, tv, gier. Prowadzone są również zajęcia terapeutyczne oraz ruchowe.

Z ustaleń kontroli wynika, że z mieszkanką zawarta była umowa cywilnoprawna na świadczenie usług bytowych i opiekuńczych na czas nieokreślony. W dokumentacji brak było natomiast danych identyfikacyjnych mieszkanki (innych niż imię i nazwisko), tj. informacji o miejscu zamieszkania, numeru PESEL lub numeru dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby w przypadku braku numeru PESEL, co uchybia art. 68a, pkt 1b ustawy o pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą nie prowadzono ewidencji przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie Placówki, ze wskazaniem daty i zakresu tych świadczeń oraz danych świadczeniodawcy udzielającego świadczeń zdrowotnych, co uchybia art. 68a pkt 1d, tiret trzecie.

W ocenie organu kontrolnego nie potwierdzono aby sposób świadczenia usług w Jednostce uwzględniał stan zdrowia, sprawność fizyczną i intelektualną oraz indywidualne potrzeby i możliwości podopiecznej. Mieszkance nie w pełni gwarantuje się prawo do godności, wolności, intymności i poczucia bezpieczeństwa. Postępowanie kontrolne wykazało, że w dniu kontroli nie było Dyrektora w Domu, ustalono, że kierująca Placówką pozostawiła mieszkankę samą, bez opieki i nadzoru oraz możliwości samodzielnego opuszczenia Jednostki. Powtarzanie się takich sytuacji potwierdziła sama mieszkanka. Potwierdzone zostały tym samym obawy nadawcy pisma odnośnie opieki nad mieszkańcami przez całą dobę. Właścicielka potwierdziła, że pod opiekę przyjmuje osoby „w różnym stadium zaników pamięci”, więc tym bardziej wymagające specjalnego nadzoru. Odrębną kwestią jest brak innego personelu Domu niż Właścicielka. Stan taki powoduje, że całość pracy związanej z prowadzeniem Domu oraz opieką nad mieszkańcami spoczywa jedynie na Właścicielce, która nie ma czasu na odpoczynek. Niezapewnianie opieki przez całą dobę w Jednostce powoduje, że przestaje ona

być placówką opieki całodobowej, wpływa również negatywnie na jakość sprawowanej opieki. Pozostawianie pensjonariuszki samej, bez możliwości wyjścia z obiektu, stwarza potencjalne niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia, a pozostawianie osoby z zanikami pamięci samej w Domu nie można nazwać gwarantowaniem prawa do wolności i godności, co uchybia zasadom prowadzenia placówki i jest niezgodne z art. 68 ust. 2 ustawy.

Ponadto na zewnątrz budynku brak było tablicy informacyjnej zawierającej informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numerze wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli:

1. Zamykanie się w Placówce bez opieki i nadzoru mieszkanki, bez możliwości opuszczenia Jednostki.
2. Niezatrudnianie pracowników, jednoosobowe sprawowanie całodobowej opieki.
3. Prowadzenie dokumentacji mieszkańców na terenie Placówki bez wszystkich koniecznych danych.
4. Brak ewidencji korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie Placówki.
5. Brak na budynku, w którym prowadzona jest Placówka, tablicy informacyjnej zawierającej informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numerze wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901) wydaje się następujące zalecenia pokontrolne wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad. 1

Zorganizować całodobową opiekę mieszkańcom uwzględniającą ich stan zdrowia oraz zaprzestać pozostawiania podopiecznych w Placówce bez opieki.

Podstawa prawna: art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

Ad. 2

Zatrudnić osoby o odpowiednich kwalifikacjach, w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy.

Podstawa prawna: art. 68 a, pkt 4 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

Ad. 3

Gromadzić dane identyfikacyjne mieszkańców, tj. informacje o miejscu zamieszkania, numer PESEL lub numer dokumentu potwierdzających tożsamość osoby w przypadku braku numeru PESEL.

Podstawa prawna: art. 68 a, pkt 1b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

Ad. 4

Prowadzić ewidencję przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie Placówki, ze wskazaniem daty i zakresu tych świadczeń oraz danych świadczeniodawcy udzielającego świadczeń zdrowotnych.

Podstawa prawna: art. 68 a pkt 1 lit. d, tiret trzecie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

Ad. 5

Umieścić na budynku w widocznym miejscu tablicę informacyjną zawierającą numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Podstawa prawna: art. 68a pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

POUCZENIE:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j. t. Dz. U. z 2023 r. poz. 901), jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka obowiązana jest w terminie 30 dni do powiadomienia Wojewody Dolnośląskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w wystąpieniu. W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy albo kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni do powiadomienia Wojewody Dolnośląskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w wystąpieniu, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez Wojewodę Dolnośląskiego zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Janeta Zywilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU 5
Zdrowia i Polityki Społecznej

PRACOWNIK ODDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
Ewelina Zygmunt

